

ST-arbete

Besvär och sexuell påverkan efter defektläkt perinealbristning grad 2

- En kvalitativ intervjubaserad studie

Sofie Karlström, Kvinnokliniken Karolinska
Universitetssjukhuset Huddinge

Handledare: ÖL Gunilla Tegerstedt, M.D., Ph.D., Dito

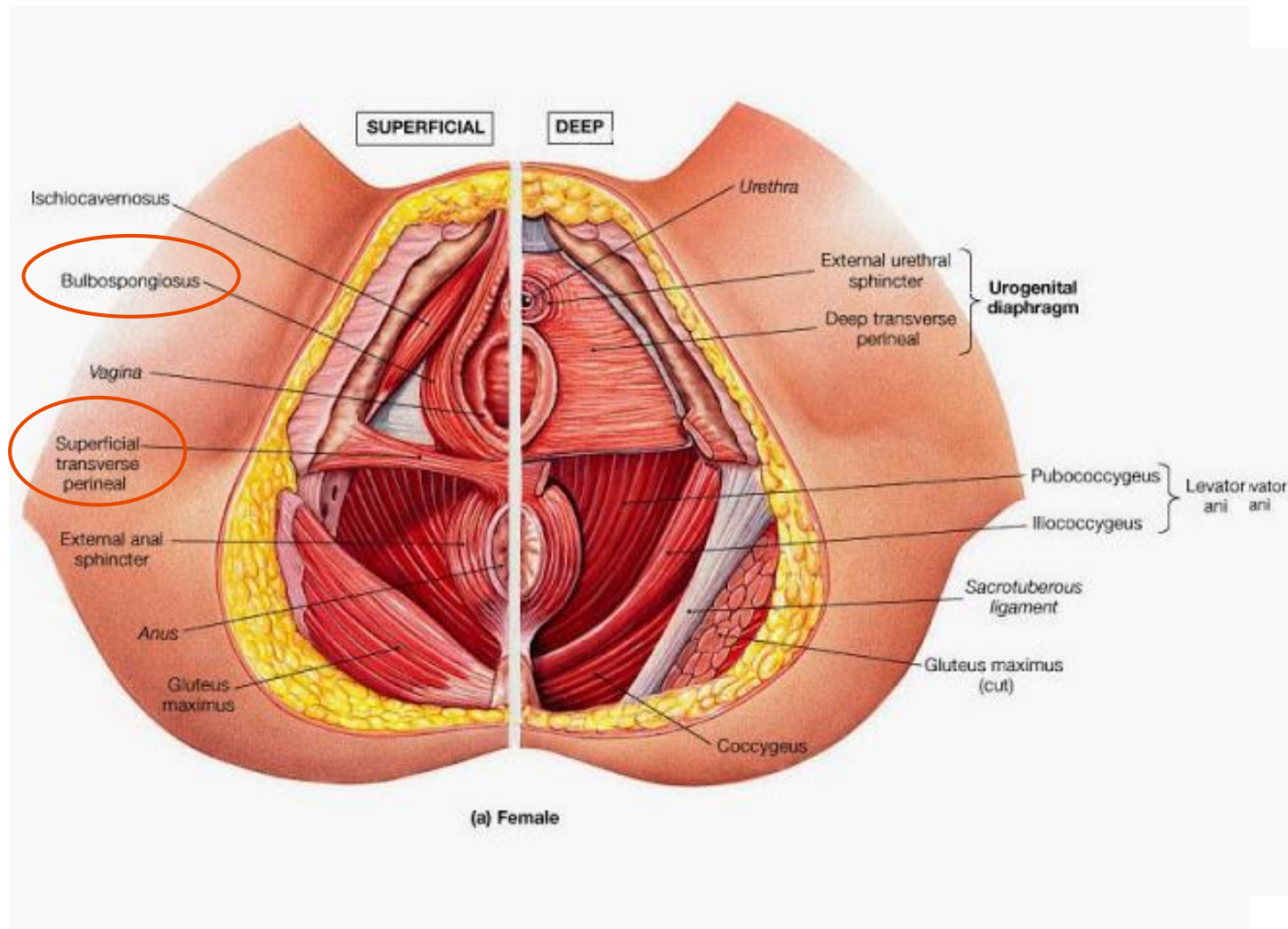
Potentiella bindningar och jävsförhållanden

Nej

Vad vet vi om perinealbristningar grad 2 idag?

- ❖ Vanligt förekommande vid vaginal förlossning
- ❖ Sutures ofta av barnmorska
- ❖ Läker snabbt och ger sällan upphov till besvär (enligt socialstyrelsens rapport)

Bäckenbottenanatomi

Syfte

- ❖ Att beskriva vilka besvär kvinnor upplever efter defektläkt perinealbristning grad 2 och hur deras sexliv påverkas efter förlossning på lång sikt.
- ❖ Att beskriva hur kvinnor med bäckenbottenbesvär efter förlossning kan bli bemötta i vården.

Metod

Djupintervjuer av åtta kvinnor med defektläkt förlossningsskada som var planerade för rekonstruktiv kirurgi.

Kvalitativ innehålls analys utfördes; dvs transkribering, kondensering, kodning och kategorisering av materialet.

Manifest och latent temaanalys genomfördes

Urvalskriterier

Inklusionskriterier	Exklusionskriterier
Ålder 25-50 år	POP-Q > 2
Söker för symtom från tidigare förlossningsskada	Perinealbristning grad 3-4
Genomgått minst en vaginal förlossning	
Anatomiska avvikelser förenat med defektläkt förlossningsskada a) Perinealkropp < 2 cm (POP-Q kriteriet för förkortad perinealkropp) b) Synligt ärr i perineum	
Goda språkkunskaper i svenska	

Demografisk information

	Ålder	Civilstatus	Paritet	Antal vagniala förlossningar	Antal år sedan sista förlossningen
1	45	Singel	3	3	21
2	38	Gift	2	2	4
3	53	Frånskild Särbo	1	1	14
4	43	Singel	1	1	10
5	35	Gift	2	2	6
6	45	Gift	2	1	13
8	39	Gift	2	2	8

Resultat – Beskrivna symtom

- ❖ Vidhetskänsla
- ❖ ” Det är ju vidare än normalt, som att det (underlivet) är öppet hela tiden ungefär som ett rör” (intervju 8)
- ❖ Öppetstående slidöppning beskrivs leda till obehag och skavkänsla i underlivet av att använda trosor eller vid aktivitet.
- ❖ Luft i slidan
- ❖ ” Det låter när jag går, det är som en orkester ibland, det är väldigt genant” (Intervju 5)

Resultat – Beskrivna symtom

- ❖ Tyngdkänsla
- ❖ Urininkontinens
- ❖ Smärta
- ❖ Tarmrelaterade besvär, ff.a. tarmtömnings-svårigheter

Resultat – Påverkan på sexlivet

- ❖ Minskad sensation vid penetrerande samlag
- ❖ Samlagssmärta
- ❖ Minskad förmåga till slidorgasm
- ❖ Luftpruttar vid samlag
- ❖ Minskad libido
- ❖ Penetrationssvårigheter
- ❖ ” Jag känner i princip ingenting förutom närheten till min partner”
(Intervju 3)

Resultat – Påverkan på livskvalitet

- ❖ Stor variation
- ❖ Dagliga besvär
- ❖ Undvikande av aktiviteter
- ❖ Minskad sexuell njutning

Bemötande i vården

- ❖ Normalisering
- ❖ Blir ej undersökta
- ❖ Olika bedömning av skadan
- ❖ Svårigheter att prata om besvären med vårdgivare
- ❖ Rekommenderas bäckenbottenträning

Bemötande i vården

”Det borde ha syntts att ett muskelfäste brystit, för det är så öppet (underlivet)” (Intervju 2)

”Man får stå på sig om man tycker att man har besvär, jag har ju mötts av en ganska arrogant attityd” (Intervju 4)

Latent tema

❖ Skam

Svårt att prata om besvär, använda intima ord, undvikande av aktivitet där ljud uppkommer

❖ Osäkerhet

Kring kroppen. Hinder för nya relationer. Vad är acceptabla besvär? Vilka besvär är normala att ha?

❖ Misstro till vården

Negligerade, olika bemötande, flera vårdkontakter

Slutsats

- ❖ Snarlika men varierande symptom
- ❖ Påverkan på livskvalitet olika och tycks ej korrelera till hur pass hjälpsökande kvinnan är
- ❖ Patient och doktorsberoende fördröjning innan patienten får hjälp med sina besvär

Slutsats

- ❖ Symptom som vidhetskänsla, öppenstående slidöppning, vaginal gasinkontinens och tarmtömningssvårigheter är inte tidigare vetenskapligt studerade
- ❖ Ansträningsinkontinens har stark koppling till vaginal förlossning (Gyhagen 2013, Glazner 2006, Foldspang 1999)

Slutsats

- ❖ Dysparenu, minskad sexuell njutning, minskad sensation vid penetration, minskad orgasmförmåga har tidigare setts 6 mån efter förlossning, där besvären ökade med grad av perinealbristning. (Signorella 2001)
- ❖ Sexuell dysfunktion ses här många år efter förlossning.

Frågeställningar för framtida forskning

- ❖ Hur vanligt förekommande är defektläkning av perinealbristning grad 2?
- ❖ Hur vanligt är de beskrivna symptomen vid defektläkt perinealbristning grad 2? Förekommer de vid olika typer av förlossningsbristningar?
- ❖ Hur pass förbättrade blir symptomen efter perinealkroppsrekonstruktion?